

یادداشت

آمار نادر ست در رسانه‌ها

محمد باقرزاده | حالا دیگر سواد رسانه‌ای جامعه به اندازه‌ای رسیده که اثر منفی «فیک‌نیوز»ها بر کسی پوشیده نیست و رسانه‌های معتبر فارسی هم بارها در نقد «خبر جعلی» یادداشت و گزارش منتشر کرده‌اند. اما پیش نگران کننده ماجرا به دام افتادن همین رسانه‌های معتبر است. بگذارید بیا بیان مثالی، بحث را ملموس تر پیش ببریم: آمار ازدواج دختران زیر ۱۸ سال در ایران، ۱۲ آذر همین امسال خبرگزاری ایرنا با تیتیر «سسالانه ۴ هزار ازدواج زیر ۱۴ سال در کشور ثبت می‌شود»، گزارشی از یک نشست درباره ازدواج کودکان منتشر کرد. ایران این تیتیر و خبر را به نقل از «مدیر کل مطالعات فرهنگی مرکز پژوهش‌های مجلس» منتشر کرد و این در حالی است که عدد درست، ۴۰ هزار است، نه ۴ هزار. در این بین بیان مدیر کل یا خبرنگار پوشش دهندگان این نشست عددی را به اشتباه منتشر کرده‌اند.

ایرنا البته دوزور بعد، خبر را بدون هیچ توضیحی اصلاح کرد، ولی بسیاری از رسانه‌های منتشر کننده این خبر همچنان بدون تغییر باقی ماند. در همین مثال خاص یعنی آمار ازدواج کودکان، ماجرا تنها به یک خبرگزاری بر نمی‌گردد و مثلاً بی‌بی‌سی فارسی هم سه‌سوم دی امسال، در گزارشی تعداد ازدواج دختران زیر ۱۹ سال در ۶ ماهه نخست امسال را ۲۹۱۱ مورد دانست، در حالی که ثبت احوال ایران تاکنون آمار ۶ ماهه امسال را به تفکیک سن منتشر نکرده و بر اساس آمار سال‌های قبل این عدد حدود ۱۰۰ هزار نفر خواهد بود که تفاوت فاحشی با عدد مورد ادعای بی‌بی‌سی دارد. (در سال‌های ۹۰ تا ۹۵، سالانه به‌طور متوسط ۲۰۰ هزار دختر زیر ۱۹ سال ازدواج کردند) علاوه بر این، اگر کلیدواژه «ازواج کودکان» را در خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های خبری معتبر یک جست‌وجو کنیم با آمار متفاوتی در خبرهای مختلف یک رسانه روبه‌رو می‌شویم که این آمار متفاوت یک رسانه از یک اتفاق مشخص، قطعاً می‌تواند باعث سردرگمی مخاطب یک رسانه شود. انتشار اعداد نادرست در رسانه‌های فارسی‌زبان تنها به همین ازدواج کودکان ختم نمی‌شود و تقریباً در باره هر موضوع آماری دیگر هم صادق است. این همه اطلاعات نادرست یا دست کم غیر دقیق، در حالی منتشر می‌شود که به نظر می‌آید موضوع پیچیده‌ای در میان نیست و با کمی دقت می‌توان اعداد دقیق را منتشر کرد. توضیح این که، منابع ثبت و انتشار آمار در ایران و در هر حوزه‌ای مشخص است و اگر معیار، این منابع قرار گیرد قاعدتاً شاهد چنین تعددی درباره یک موضوع مشخص نخواهیم بود. در همین مثال ازدواج کودکان، سازمان ثبت احوال ایران نخستین و دقیق‌ترین منبع است که البته اطلاعات مرکز آمار هم راهگشاست و خبرنگار باید هر عددی را که در این زمینه بیان می‌شود با این آمار رسمی مقایسه و در صورت صحت آن را منتشر کند. باید بدانیم که ارقام بیان شده توسط مقامات دولتی، کارشناسان و فعالان مدنی را بدون اطلاع از صحت و دقت آنها منتشر نکنیم. چگونه است که یک روز رئیس دانشگاه آزاد مدعی می‌شود که ۲۰ هزار فارغ‌التحصیل دکتری بیگار در ایران وجود دارد و چند روز بعد رئیس دانشگاه علمی - کاربردی از یک هزار دکتری بیگار می‌گوید و این چرخه با اعداد متفاوت از قول مسئولان مختلف ادامه پیدا می‌کند و رسانه‌ها هم چنین اطلاعاتی را بدون هیچ توضیحی منتشر می‌کنند؟ مگر غیر از این است که مرکز آمار ایران تعداد دقیق فارغ‌التحصیلان دکتری بیگار را با جزئیات در پایگاه اطلاع‌رسانی خود منتشر کرده، اما رسانه‌هایی توجه به چنین منبع دقیقی، هر روز یک عدد نادرست از قول این مسئولان منتشر می‌کنند به نظر می‌آید ما خبرنگاران باید یک‌بار برای همیشه منبع اصلی هر اطلاعات آماری را پیدا کنیم و پس از بیان هر عددی در این زمینه به آن مرجع رسمی مراجعه و در صورت مطابقت، آن را منتشر کنیم.

در روزهای پس از بروز یک حادثه، کودکان به حمایت و مراقبت بیشتری نیاز دارند. ممکن است خیلی پترسند و فشار زیادی به آنها وارد شده باشد.

آیت‌الله مکارم شیرازی:

مراقب نفوذهای باشید

یکی از مراجع تقلید مراقبت نسبت به نفوذی‌ها در بخش‌های مختلف جامعه و دستگاه‌ها را یک اصل مهم عنوان کرد و گفت: «فراذ نفوذی با اخلاص‌ها و سوءاستفاده‌ها یک تشکیلات را ابدان می‌کنند؛ متأسفانه در کشور مادر این خصوص مراقبت لازم نمی‌شود.» او با اشاره به مشکل موسسات مالی و اعتباری، عدم مراقبت و نظارت کامل در این خصوص را مورد اشاره قرار داد و تأکید کرد: «متأسفانه در این خصوص مراقبت لازم انجام نشد و بعد که سرمایه‌های مردمی را هدر دادند، تازه به فکر چاره افتادند؛ امیدواریم در آینده این کارها تکرار نشود.»

حسن روحانی در دیدار وزیر، معاونان و مدیران ارشد وزارت جهاد کشاورزی:

اسم برجام را بیاوریم ناراحت می‌شوند

رئیس جمهوری تأکید کرد: «کشاورزان و همه کسانی که مواد غذایی نیازمندی‌های ضروری زندگی و حیات و کالری مورد نیاز مردم را تأمین می‌کنند، بزرگترین امنیت را برای کشور می‌آفرینند و در کشورمان هر کدام از وزارتخانه‌ها بخشی از تأمین آرامش و آسودگی خاطر مردم را برعهده دارند که اگر خللی در کار آنها وجود داشته باشد زنجیره تولید و آرامش خاطر مردم به هم می‌ریزد.» روحانی تصریح کرد: «دولت یکی از وظایف خود را تأمین امنیت برای بخش کشاورزی و کشاورزان عزیز می‌داند، چرا که آنها تأمین کننده بخش بزرگی از امنیت کشور هستند.» روحانی با بیان این که مدیران جهاد کشاورزی و دست‌اندرکاران فکر کنند که باید چه کار کنیم که مردم به وفور مواد غذایی لازم را در اختیار داشته باشند، گفت: «در داخل کشور باید امنیت لازم برای تولید محصولات کشاورزی را فراهم کنیم.»

قاجاق بازار دولتی

رئیس جمهوری قاجاق کالا‌های اساسی که با ارز ۴۲۰۰ تومانی تأمین می‌شود را رانت‌خواری، سوءاستفاده و خیانت به کشور دانست و گفت: «متأسفانه دلالتان با سوءاستفاده از شرایط، این کالاها را به آن سوی مرزها قاچاق می‌کنند که باید با آن مقابله شود و نهادهای مسئول، با دقت موضوع را پیگیری کنند.» روحانی متعادل کردن بازار و تنظیم و برنامه‌ریزی تولید محصولات را موضوعی بسیار مهم توصیف کرد و گفت: «باید با بیمه، کشاورزی و تولید محصولات غذایی مورد نیاز خود را تضمین کنیم و کشاورز باید احساس کند، بیمه امنیت او را حفظ می‌کند.»

حذف واسطه‌ها از چرخه تولید

رئیس جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر ضرورت حذف واسطه‌ها از چرخه تولید، توزیع و مصرف محصولات کشاورزی گفت: «سال‌هاست که بحث قطع دست واسطه‌ها از این چرخه مطرح می‌شود و متأسفانه همچنان دعای دلال که موجب نگرانی مردم، کشاورزان و تولیدکنندگان هستند، سود اصلی

را از تولید محصولات نصیب خود می‌کنند.» روحانی با اشاره به اهمیت مقدار و کیفیت نوع سموم مصرفی در کشاورزی، گفت: «بنا بر اعلام وزیر جهاد کشاورزی بعد از برجام این امکان برای کشور فراهم شد که سموم کشاورزی استاندارد و با کیفیت تهیه شود که این موضوع به سلامت محصولات تولیدی بسیار کمک کرده است، هرچند که وقتی اسمم برجام را می‌آوریم، برخی ناراحت می‌شوند. رئیس جمهوری با بیسان اینکه اقدامات خوب انجام شده از سوی کشاورزان و تولیدکنندگان محصولات کشاورزی در کشور باید اطلاع‌رسانی شود، گفت: افزایش ۲۵ میلیون تنی محصولات کشاورزی طی ۵ سال گذشته، آماده سازی ۳۰۰ هزار هکتار زمین در استان‌های خوزستان، ایلام و سیستان و بلوچستان، افزایش دوبارگی کشت گلخانه‌ای از ۸ به ۱۵ هزار هکتار، افزایش تولید آبیان و افزایش تولید چغندر که به خود کفایی در تولید شکر در سال‌های آینده منجر خواهد شد، اقدامات مهمی است که انجام شده است.

حاشیه

ستاد امر به معروف اصفهان از یک عضو شورای شهر تهران شکایت کرد

شکایت دومینویی از فعالان فرهنگی و ورزشی

شهروند | ستاد امر به معروف و نهی از منکر اصفهان از یک عضو شورای شهر تهران به دلیل آن چه این نهاد ترویج بی‌حجابی از جانب او عنوان کرده و همچنین ماهیت و مضمون برخی توییت‌هایش شکایت کرده است؛ «تاهید خداکریمی» ضمن تأیید این شکایت گفته که ستاد امر به معروف و نهی از منکر اصفهان به خاطر توییت‌های منتشر شده از بنده شکایت کرده و هم‌اکنون به دادگاه فرهنگ و رسانه احضار شده‌ام. این عضو شورای شهر تهران اظهار کرده که «شکایت ستاد امر به معروف و نهی از منکر اصفهان به خاطر توییت و نطق‌های منتشر شده در حدود یک ماه پیش از سوی شعبه ۴ دادرسی رسانه به بنده اعلام شد.» خداکریمی در ادامه تصریح کرده که موضوع شکایت ستاد امر به معروف و نهی منکر اصفهان در خصوص توییت و نطق بنده مبتنی بر «انتخاب نوع پوشش حق زنان است» عنوان شده است. او با بیان این که ستاد امر به معروف نهی از منکر اصفهان مدعی شده است که به خاطر توییت‌ها و مصاحبه‌هایی که در مورد حجاب داشته‌ام مردم را تشویق به بی‌حجابی کرده‌ام، افزود: «هنر جا که نظر دادام مبتنی بر بررسی بوده است و معتقد هستم که باید تجدید نظری در قوانین فرهنگی داشته باشیم؛ چرا که قواعد کنترلی مورد تأیید نیست.» خداکریمی با بیان این که جای سوال است که چگونه ستاد امر به معروف و نهی از منکر یک استان دیگری می‌تواند از عضو شورای یک استان دیگر شکایت کند، گفت: «این در حالی است که این موارد بی‌عدالتی و فساد اقتصادی که ناقض قوانین کشور و شهر است، اتفاق می‌افتد؛ اما هیچ‌کس از هیچ‌کس شکایت نمی‌کند»

در کنار این گلایه، موردی که شاید برای عده‌ای جای سوال باشد این است که ستاد امر به معروف و نهی از منکر، در سال‌های اخیر تلاش کرده خبرساز باشد. در واقع نشانه گرفتن خداکریمی، عضو شورای شهر، تنها فعالیت این ستاد در زمینه خبرسازی نبود. این ستاد یک سال قبل هم از سرمربی تیم فوتبال سپیدرود رشت شکایت کرده؛ علی کریمی! اولین واکنش برخی از کاربران در همان زمان هم این بود که چطور ستاد امر به معروف و نهی از منکر اصفهان باید چنین اقدامی انجام بدهد در حالی که فعالان ستاد تهران می‌توانستند چنین امری را پی‌گیری کنند. ضمن اینکه حتی اگر به دلیل حضور گاه و بی‌گاه کریمی در رشت، باید ستاد امر به معروف در آن شهر اقدام می‌کرد؛ اما ستاد امر به معروف اصفهان وارد عمل شد و کاری کرد که خبر این اقدام در فضای مجازی به شکل گسترده پخش شود. کریمی سال گذشته در آخرین پست اینستاگرامی خود خبر از شکایت این نهاد علیه خود داد. او موضوع این شکایت را پست‌های قبلی‌اش در اینستاگرام عنوان کرده بود.

اتفاق

کتک خوردن آقازاده جنجالی در اروپا

روز گذشته ویدیویی از مورد هجوم قرار گرفتن ساشا سبجانی، آقازاده جنجالی توسط چند فرد ناشناس در اروپا منتشر شد. ساشا سبجانی پسر سفیر سابق ایران در ونزواتلاست که طی ماه‌های اخیر با انتشار پست‌های متعدد در صفحه اینستاگرام خود بر سر زبان کاربران فضای مجازی افتاده است. این آقازاده هر بار با انتشار فیلم و عکسی تازه در صفحه اینستاگرام خود یکی از بازیگران و سلبریتی‌ها را مورد خطاب قرار می‌داد و با لحنی اهانت‌آمیز سعی داشت بنا به ادعای خودش درباره آنها افشاگری کند. ساشا سبجانی در آخرین اقدام خود تصاویر و فیلم‌هایی در ایام معرم منتشر کرد که توهین به ساحت این ایام بود و از طرف کاربران فضای مجازی هم با واکنش‌ها و برخوردهای تندی مواجه شد. حالا اما فیلمی کوتاه از کتک خوردنش توسط چند فرد ناشناس منتشر شده که هنوز مشخص نیست، چه کسانی هستند و چه قصدی داشته‌اند.

پشت صحنه

رئیس اتاق اصناف اصفهان: اگر روکش از طلا هم نباشد با فروشنده آن بر خورد می‌شود

اصفهان و یک بحران خوشمزه طلایی

شهروند | پیتزای طلا و آن هم در اصفهان آن قدر سروصدا به پا کرده که نه تنها رئیس صنف پیتزافروشان این شهر بلکه رئیس اتاق اصناف و رئیس بازرسی اتاق اصناف مرکز اصفهان را هم به واکنش واداشته است. ماجرا از خبری شروع شد که در آن اعلام شد چند واحد

پیتزافروشی در اصفهان اقدام به فروش پیتزا با روکش طلا با قیمت ۲۰۰ هزار تومان کرده‌اند و در این میان نام محلاتی چون چهارباغ و شیخ صدوق هم مشاهده شد. پیتزای طلایی عملی بود تا جواد محمدی فشار کی، مدیرکل بازرسی اصناف استان اصفهان بگوید که «تاکنون هیچ گزارشی مبنی بر ابراه پیتزا با روکش طلا در اصفهان در اختیار بازرسی اصناف استان اصفهان قرار نگرفته است. به‌طور قطع چنین اقدامی غیر قانونی بوده و در صورت وجود بیان بر خورد خواهد شد.» سیدمصطفی موسوی، رئیس صنف پیتزافروشان اصفهان از جمله دیگر افرادی بود که به این موضوع واکنش نشان داد. کسی که مجوز چنین پیتزافروشی باید از زیر نظر او بگذرد؛ اما او گفته «تاکنون هیچ واحد پیتزافروشی مجازی اقدام به فروش پیتزای روکش طلا در اصفهان نکرده است.» به این ترتیب و با استناد به صحبت‌های رئیس صنف پیتزافروشان اصفهان، واحدهایی که تبلیغ پیتزا با روکش طلا داشته‌اند، جزو واحدهای غیر مجازند و این در حالی است که تا این لحظه مجاز یا غیر مجاز بودن این واحدها به صورت رسمی اعلام نشده است.

اما مهم‌ترین واکنش را رسول جهانگیری، رئیس اتاق اصناف مرکز اصفهان داشت. او گفته که «شرایط فعلی جامعه پذیرای اشرافی‌گری و فخر فروشی نیست و افراد جامعه تحمل نمایش این چنینی از اختلاف طبقاتی را ندارند. حتی اگر این روکش از طلا نیز نباشد با خطایان بر خورد خواهد شد؛ چون این چنین اقداماتی مستقیماً با وضعیت روحی جامعه و ایجاد تنش در بین طبقات مختلف جامعه سر و کار دارد.» جهانگیری می‌گوید که حتی اگر این واحدها از طلا هم برای پیتزاهایشان استفاده نکرده باشند، با آنها بر خورد خواهد شد؛ چرا که عامل تنش روحی در جامعه بوده‌اند و البته باید دید بر خورد‌هایی از این دست چقدر باعث آرامش و ثبات در جامعه می‌شود و آیا تنها بر خورد با چنین مواردی مواجهه با اشرافی‌گری و فخر فروشی است؟ پیش از این هم فروش بیستنی با روکش طلا در برج میلاد و به قیمت ۴۰۰ هزار تومان و همچنین همبرگر ۲۵۰ هزار تومانی حاشیه‌ساز بود. این اتفاق اما در اصفهان عملی بود تا استان‌های دیگر هم به این ماجرا وارد شوند و پای طلا که هر روز هم قیمتش بانوسان روبه‌رو است، به رستوران‌های مختلف کشور باز شود.

هلال

انتخابات دومین دوره باشگاه امدادگران و نجاتگران جمعیت هلال احمر برگزار شد

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی جمعیت هلال احمر، دومین دوره انتخابات کشوری باشگاه امدادگران و نجاتگران امروز در سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر برگزار شد. پس از برگزاری انتخابات، دکتر علی اصغر پیوندی نیز در جمع اعضای باشگاه امدادگران و نجاتگران حاضر شد و با ابراز خشنودی از حضور در این جمع گفت: «میدوارم جهت برآورده شدن خواسته‌های شما با کمک خودتان بتوانم تلاش جدی‌تری داشته باشم. همچنین لازم است از رئیس سازمان امداد و نجات، معاونان و تمام بزرگواران که در تمام نقاط کشور تلاش می‌کنند تا مشکلات مردم را برطرف کنند، تشکر کنم.» رئیس جمعیت هلال احمر با استقبال از تشکیل باشگاه امدادگران و نجاتگران و برگزاری انتخابات اظهار کرد: «این کار را به فال نیک می‌گیرم. تشکیل باشگاه امدادگران و نجاتگران کار منطقی و درستی است. با گسترده‌ای که جمعیت دارد باید از درون خود اطلاعات کافی داشته باشد. در این دوره که افتخار دارم به عنوان یک داوطلب در خدمت شما باشم دیده‌ام که امدادگران چگونه مخلصانه در پایگاه‌ها تلاش می‌کنند ولی ما با وجود اینکه سعی کردیم قدر دان زحمات آنها باشیم نتوانستیم آن طور که باید به خواسته‌های آنها پاسخ مناسب بدهیم.» رئیس جمعیت هلال احمر با اشاره به ضرورت تدوین طرح ساماندهی امداد و نجات پایگاه‌ها گفت: «ما این طرح را باید در شورای عالی جمعیت به تصویب برسانیم که فکر نمی‌کنم از این جهت مانعی وجود داشته باشد و پس از آن تلاش کنیم تا در مجلس و هیات دولت ببریم به این زمینه‌های ارتباط رسمی تر، منطقی تر و مطمئن‌تری برای افرادی که در پایگاه‌ها فعالیت می‌کنند داشته باشیم.» رئیس جمعیت هلال احمر از برنامه‌ریزی برای اعزام سه هزار نفر از امدادگران به سفر مشهد مقدس خبر داد و گفت: «به امید خدا امسال سه هزار نفر از امدادگران و داوطلبان را به مشهد مقدس اعزام می‌کنیم. تعدادی از دوستان در خواست اعزام به اعتبار عالیت را مطرح کردند و برای شروع اینجا اعلام می‌کنم تا در ابتدا شما اعضای باشگاه به این سفر اعزام شوید و امیدوارم در آینده شرایطی را فراهم کنیم تا سایر امدادگران هم بتوانند مشرف شوند.» رئیس سازمان امداد و نجات در این جلسه گفت: «از زمان حضور دکتر پیوندی تاکنون سه مرحله کمک هزینه ایاب و ذهاب امدادگران اضافه شده و پاداش پایان سال نیز دو برابر شده است. همچنین شاهد افزایش صد در صدی اردوهای توان‌افزایی بودیم و بیش از ۸۰۰ مورد آموزش‌های تخصصی انجام شد.» در انتخابات باشگاه امدادگران و نجاتگران از ۳۱ استان ۱۵ نفر کاندیدا شدند و در نهایت اعضای منتخب دبیر و اعضای علی‌البدل برای اعضا انتخاب شدند.